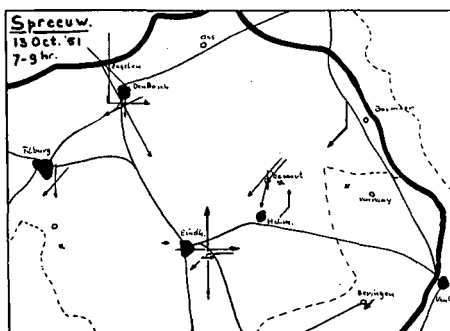
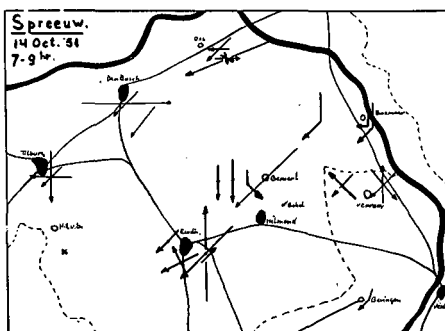
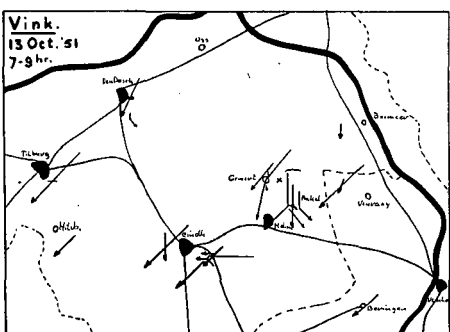
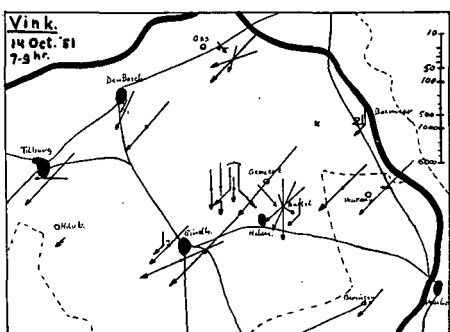
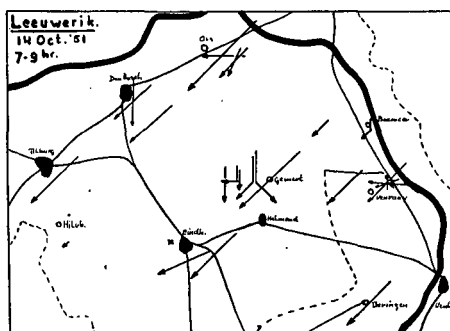
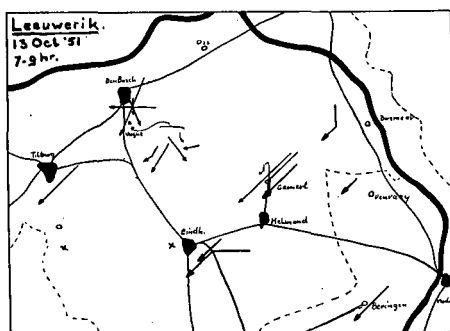

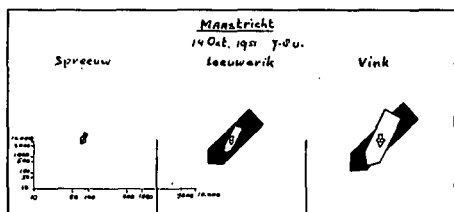
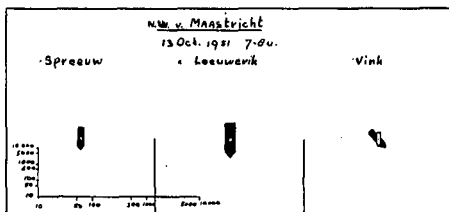
Trekwaarnemingen in Oost-Brabant en Noord-Limburg

door C. Booy, Oss

Weliswaar is de trek hier niet zo massaal als langs de kust, maar op vele plaatsen is hij toch wel zo sterk, dat de waarnemers zich niet behoefden te vervelen.

Over het algemeen is de vinken- en leeuwerikentrek hier Z.W. gericht; de spreeuwentrek vertoont echter een minder duidelijk beeld. In hoeverre hier van terugkeer van de slaapplaatsen naar voedselterrein sprake is, valt niet met zekerheid te zeggen. Opvallend is dat bij Eindhoven zowel op 13 als 14 October direct om 7 uur een troep van ca. duizend spreeuwen Z-N voorbij trok. Dit doet wel sterk denken aan het vliegen naar de vaste voedselterreinen.

Overigens is de Z.W. richting ook overheersend.

Bij de post aan de Maas bij Boxmeer komen de vogels uit het N. om daarna W. tot Z.W. verder te gaan. Dit doet stuwung door de Maas vermoeden. Daar geen gegevens bekend zijn over het gedrag aan de rechteroever van de Maas, moet men voorzichtig zijn met het trekken van een conclusie. Dit te meer daar bij St. Anthonis (ten W. van Boxmeer) en in de omgeving van Gemert zich hetzelfde verschijnsel voordoet. Een deel van de vogels blijft daar echter N-Z vliegen.

Op de overige posten in deze hoek van het land werd dit merkwaardig gedrag niet waargenomen. Meer gedetailleerde tellingen in deze streek kunnen ons misschien nader tot een oplossing brengen. Hierbij moet bovendien in aanmerking genomen worden dat hier niet alleen Scandinavische vogels, maar ook Oost Baltische doortrekken, die zich verschillend kunnen gedragen.

Zuid-Limburg

In Zuid-Limburg werd op verscheidene plaatsen rond Maastricht waargenomen. Terwijl in 1950 de mist de waarnemers parten speelde, bleek in '51 dat de trek in het algemeen hier zeer zwak is, veel zwakker dan in Noord-Limburg en Oost-Brabant.

Is misschien de concentratie der vogels tegen de Duitse Bocht nog wel merkbaar in Brabant, maar niet meer in Zuid-Limburg? De Z.W. gerichte raaklijn aan genoemde kust loopt ongeveer over Boxmeer-Helmond; Maastricht ligt ongeveer op 45 km afstand van deze lijn.

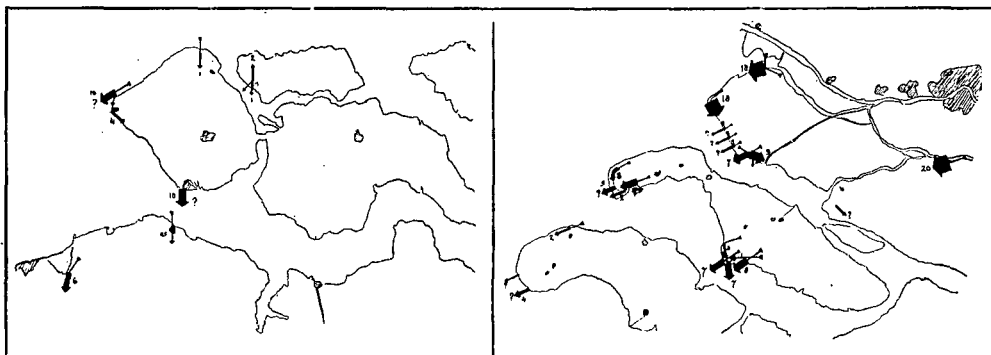
De najaarstrek over Zeeland

Zeeland is de provincie om vogeltrek waar te nemen, want: waar is de kustlijn zo grillig, waar zijn de watervlakten zo breed en waar is het weer ook altijd zo mooi als juist in Zeeland?

Neem bv. October 1950. U weet wel, dat was het jaar dat de trek gesmoord werd in de mist. Nu, toen was er boven het puntje van Walcheren het mooiste weer van Nederland te beleven. Er kwamen weliswaar van 7 tot 8 uur slechts 100 spreeuwen door, wat natuurlijk zijn oorzaak vond in de mist elders, maar van 8 tot 9 uur waren het er 3000 en het volgende uur ruim 2000. Het overgrote deel hiervan koos zee, richting Z.W. De rest ging Zuid.

Dit was 1950. Bijgaande schetsjes geven een tipje van de spreeuwentrek in 1951. U ziet hier bij verschillende pijlen vraagtekens staan, o.a. ook bij de punt van Walcheren. In 1951 is op die plaats nl. niet waargenomen, net zo min als bij Vlissingen.

Op deze manier heb ik gepoogd de kaartjes zo te maken, dat ze direct een overzicht geven, van wat we weten na drie maal waarnemen. Het getal 10 (d.w.z. 1000 spreeuwen), dat bij de pijlen staat, geeft dus niet meer

dan een schatting. Deze is gebaseerd op de verhouding van de getallen in 1950 of 1949.

De vraagtekentjes op Voorne berusten niet op waarneming, maar zijn slechts veronderstelling. Laten we ze dit jaar toetsen!

Hier volgen enkele aantekeningen, die ik bij de kaartjes zou willen maken:

1. *Hellevoetsluis.*

Pijl 7 bestaat, zoals u ziet, hoofdzakelijk uit spreeuwen, komend uit het N.O. Spreeuwen, die tussen „de punt” in Hellevoetsluis nog niet de moed kregen over te steken naar Goeree, zijn dus grotendeels van een soort (zie pijl 9), die de buiging van de kustlijn naar O.Z.O. nog maar „neemt”! Slechts een klein gedeelte waagt het, richting Zuid te draaien. Pijl 7 daarentegen bestaat voornamelijk uit het „doortastende” slag spreeuwen, dat linea recta blijft vliegen.

2. *Heynenoord.*

Het grote aantal spreeuwen hier (2000) zal wel het gevolg zijn van de rietzomen langs de Oude Maas. Hier overnachten ze nl. sociaal.

3. *Goeree-Herkingen.*

Als u goed kijkt, ziet u, dat hier drie posten zijn afgebeeld: nl. pijl 3, twee pijlen 7, en pijlen 8 en 1. Over de pijlen 7 valt ongeveer hetzelfde te zeggen, als over die van Hellevoetsluis. Alleen is de scheiding hier lang zo duidelijk niet en besluit het „bange” slag spreeuwen hier toch maar over te steken, en wel richting Z.Z.O. Er trokken ook wel spreeuwen langs de kust naar het Oosten, maar deze bereikten post 8—1 niet. Pijl 8 geeft hier weer duidelijk het „doortastende” slag aan.

4. Wat moet ik verder nog over de andere eilanden zeggen? Bekijkt u de kaartjes maar en peins!

Tenslotte nog iets over *de Vink*. Hoewel deze vogel op sommige plaatsen in groter aantal trok dan de spreeuw, zijn de gegevens, die ik hiervan kreeg zo summier en grillig, dat ik nu maar nauwelijks durf zeggen, dat de trek van de vink ongeveer hetzelfde verloop heeft als die van de spreeuw.

Over de *Leeuwerik* zal ik maar geheel zwijgen!

Kijkt u nu nog eens naar het kaartje en verdiept u zich in raadsele.

Ik hoef u niet eens iets van de vijf manieren te vertellen waarop de vogels reageerden bij het zien van de onmetelijke watervlakte voor de punt van Goeree.

U gaat het nu toch zelf zien, ergens in Zeeland.

Ton van Bulck.